

พระราชบัญญัติวินัยกองอาสารักษาดินแดน

พ.ศ. 2509

ในพระปรมาภิไธย

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

สัງวาลย์

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

ให้ไว้ ณ วันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2509

เป็นปีที่ 21 ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยวินัยกองอาสารักษาดินแดน
พระมหากษัตริย์โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภา จึงมีพระบรมราชโองการให้
ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า พระราชบัญญัติวินัยกองอาสารักษาดินแดน พ.ศ. 2509

มาตรา 2⁽¹⁾ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด 1

วินัย

มาตรา 4 วินัย คือ การที่ต้องประพฤติหรือปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบและแบบธรรมเนียมของกองอาสารักษาดินแดน

มาตรา 5 ผู้บังคับบัญชา เจ้าหน้าที่ และสมาชิกกองอาสารักษาดินแดนเฉพาะในขณะที่ยังรวมกันอยู่เป็นหมู่ หมวด กองร้อย หรือในเวลาปฏิบัติงานตามหน้าที่ ต้องรักษาวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ โดยเคร่งครัด ผู้กระทำความผิดต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวด 2

มาตรา 6 การกระทำความผิดวินัยให้รวมถึงการกระทำต่อไปนี้ด้วย คือ

(1) คือ ดึง ขัดขืน หลีกเลียง หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่

- (2) ไม่รักษาระเบียบการเคารพระหว่างผู้ใหญ่ผู้น้อย
- (3) ไม่รักษามรรยาทให้ถูกต้องตามแบบธรรมเนียมของกองอาสารักษาดินแดน
- (4) ก่อให้เกิดการแตกแยกความสามัคคีในกองอาสารักษาดินแดน
- (5) เกียจคร้าน ละทิ้ง หรือเลินเล่อต่อหน้าที่
- (6) กล่าวเท็จต่อผู้บังคับบัญชา
- (7) ใช้กิริยาจาไม่สมควรหรือประพฤติไม่สมควร
- (8) ไม่ตักเตือนสั่งสอน หรือไม่ลงทัณฑ์ผู้อยู่ในบังคับบัญชาที่กระทำผิดตามโทษานุโทษ
- (9) เสพสุราขมาจนเสียกิริยา หรือเสพยาเสพติดให้โทษ
- (10) กระทำด้วยประการใด ๆ เป็นเชิงบังคับผู้บังคับบัญชาเป็นทางทำให้เสียวินัยของอาสารักษาดินแดน

มาตรา 7 ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่สอดส่องอบรมเจ้าหน้าที่และสมาชิกกองอาสารักษาดินแดนให้ประพฤติหรือปฏิบัติตนอยู่ในวินัยโดยเคร่งครัด

หมวด 2

การลงทัณฑ์

มาตรา 8 ทัณฑ์ที่จะลงแก่ผู้กระทำผิดวินัย มีสามสถาน

- (1) ภาคทัณฑ์
- (2) ทัณฑกรรม
- (3) กักบริเวณ

มาตรา 9 ภาคทัณฑ์ ใช้สำหรับลงแก่ผู้กระทำผิดวินัย แต่มีเหตุอันควรปรานี โดยแสดงความผิดของผู้นั้นให้ปรากฏไว้เป็นหนังสือ และจะให้ทำทัณฑ์บนไว้ด้วยก็ได้

มาตรา 10 ทัณฑกรรม ใช้สำหรับลงแก่ผู้กระทำผิดวินัย โดยให้ทำงานสุขาภิบาล งานโยธา หรืองานอื่นทำนองเดียวกันเพิ่มจากหน้าที่ประจำซึ่งตนจะต้องปฏิบัติอยู่แล้ว

มาตรา 11 กักบริเวณ ใช้สำหรับลงแก่ผู้กระทำผิดวินัย โดยกักตัวไว้ในบริเวณหนึ่งบริเวณใดตามแต่จะกำหนดให้

มาตรา 12 ห้ามลงทัณฑ์อย่างอื่นนอกจากทัณฑ์ที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 8 และให้ลงทัณฑ์ได้เพียงสถานเดียว

มาตรา 13 ผู้ใดมีอำนาจเป็นผู้ลงทัณฑ์ชั้นใด และผู้ใดเป็นผู้รับทัณฑ์ชั้นใด ให้เป็นไปตามตารางชั้นผู้ลงทัณฑ์และผู้รับทัณฑ์ และตารางกำหนดทัณฑ์ทั่วยุทธราชบัญญัตินี้

ผู้รักษาการในตำแหน่ง ผู้รักษาการแทน หรือผู้ทำการแทนในตำแหน่งใดให้ถือเสมือนเป็นผู้ดำรงตำแหน่งนั้น แต่

ถ้าผู้นั้นมียศตั้งแต่ชั้นนายหมูลงมาจะใช้อำนาจของตำแหน่งผู้บังคับหมวดขึ้นไปในการลงทัณฑ์ดังกล่าวไม่ได้
ผู้ที่เห็นว่าที่ยศชั้นใด ให้ถือเสมือนมียศชั้นนั้น

มาตรา 14 ผู้บังคับบัญชา เจ้าหน้าที่ และสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน เฉพาะในเวลาปฏิบัติงานตามหน้าที่อยู่ใน
บังคับบัญชาเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารตามกฎหมายว่าด้วยกองอาสารักษาดินแดน ให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารเป็นผู้มีอำนาจลงทัณฑ์
ตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารผู้ใด จะมีตำแหน่งเป็นผู้บังคับบัญชาชั้นใด มีอำนาจเป็นผู้ลงทัณฑ์ชั้นใด ให้ถือเกณฑ์ตามตาราง
เกณฑ์เทียบชั้นเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารผู้มีอำนาจลงทัณฑ์ท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 15 ก่อนที่จะลงทัณฑ์ผู้ใดให้ตั้งคณะกรรมการขึ้นอย่างน้อยสามคนเพื่อทำการสอบสวน ผู้เป็นประธาน
กรรมการต้องมียศสูงกว่าผู้ถูกสอบสวนและผู้ที่เป็นกรรมการต้องมียศไม่ต่ำกว่าผู้ถูกสอบสวน

ในกรณีที่ผู้กระทำผิดได้กระทำผิดต่อหน้าผู้บังคับบัญชา ผู้มีอำนาจสั่งลงทัณฑ์หรือได้รับสารภาพต่อผู้บังคับบัญชานั้น
ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งลงทัณฑ์สั่งลงทัณฑ์ได้โดยไม่ต้องตั้งคณะกรรมการสอบสวน

มาตรา 16 การสั่งลงทัณฑ์ผู้ใด ต้องพิจารณาให้ได้ความชัดเจนก่อนว่าผู้นั้นได้กระทำผิดจริงแล้วจึงสั่งลงทัณฑ์ตาม
ควรแก่ความผิดนั้น และในคำสั่งลงทัณฑ์ให้แสดงความผิดว่ากระทำผิดวินัยตามมาตราใดและข้อใด

มาตรา 17 การสั่งลงทัณฑ์ผู้มียศตั้งแต่ชั้นนายหมวดขึ้นไป ให้ผู้สั่งลงทัณฑ์รายงานตามลำดับชั้นจนถึงผู้บัญชาการ

มาตรา 18 ถ้าผู้กระทำผิดจะต้องได้รับทัณฑ์เกินกว่าอำนาจที่ผู้บังคับบัญชาชั้นใดจะสั่งลงทัณฑ์ได้ ให้รายงานชี้แจง
แสดงความผิดของผู้กระทำผิดตลอดจนความเห็นในการที่จะสั่งลงทัณฑ์ เสนอไปตามลำดับชั้นจนถึงผู้บังคับบัญชาที่มี
อำนาจสั่งลงทัณฑ์ได้ เพื่อให้ผู้บังคับบัญชานั้นพิจารณาสั่งการต่อไป

มาตรา 19 เมื่อผู้มีอำนาจได้สั่งลงทัณฑ์ผู้ใดแล้ว ผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจเหนือผู้สั่งลงทัณฑ์อาจสั่งเพิ่มทัณฑ์ ลด
ทัณฑ์ หรือยกทัณฑ์เสียก็ได้ ในกรณีสั่งเพิ่มทัณฑ์ ทัณฑ์ที่สั่งเพิ่มขึ้นนั้น รวมกับทัณฑ์ที่สั่งไว้แล้วต้องไม่เกินอำนาจของผู้
ที่สั่งเพิ่ม

หมวด 3

การร้องทุกข์

มาตรา 20 เมื่อผู้อยู่ในบังคับบัญชาเห็นว่าผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจ หรือสั่งลงทัณฑ์ในทางที่ผิด หรือไม่เป็นธรรม
หรือผิดกฎหมาย ระเบียบแบบธรรมเนียม หรือวินัยกองอาสารักษาดินแดน หรือเห็นว่าตนเสียประโยชน์หรือสิทธิตามที่
ควรได้ให้มีสิทธิร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปหนึ่งชั้นได้

ในกรณีที่ผู้ร้องทุกข์ไม่ทราบชัดว่าตนได้รับความเดือดร้อนจากผู้ใดให้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาโดยตรงของตน

เพื่อเสนอต่อไปตามลำดับชั้นจนถึงผู้ที่จะสั่งการไต่สวนและแก้ไขความเดือดร้อนนั้นได้

มาตรา 21 การร้องทุกข์ให้ทำเป็นหนังสือมีรายละเอียดและเหตุผลโดยชัดเจน พร้อมด้วยลายมือชื่อผู้ร้องทุกข์ คำร้องทุกข์ฉบับใด ไม่มีลายมือชื่อผู้ร้องทุกข์จะรับพิจารณาไม่ได้ แต่ถ้าร้องทุกข์ด้วยวาจา ให้ผู้รับคำร้องทุกข์บันทึกข้อความสำคัญของเรื่องที่ร้องทุกข์นั้นไว้ พร้อมกับลงวัน เดือน ปี และลายมือชื่อผู้รับคำร้องทุกข์ แล้วอ่านให้ผู้ร้องทุกข์ฟังตามที่จดไว้และให้ผู้ร้องทุกข์ลงลายมือชื่อไว้

มาตรา 22 การร้องทุกข์จะกระทำได้แต่สำหรับตนเองเท่านั้น ห้ามร้องทุกข์แทนผู้อื่น และห้ามลงชื่อรวมกัน หรือเข้ามาร้องทุกข์พร้อมกันหลายคน และห้ามประชุมกันเพื่อหารือเรื่องจะร้องทุกข์

มาตรา 23 ห้ามร้องทุกข์ในเวลาที่ตนกำลังเข้าแถว หรือในขณะที่กำลังทำหน้าที่อย่างหนึ่งอย่างใด และห้ามร้องทุกข์ก่อนยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่ที่มีเหตุร้องทุกข์เกิดขึ้น

มาตรา 24 ห้ามร้องทุกข์ว่าผู้บังคับบัญชาลงโทษหนักเกินไปถ้าหากว่าผู้บังคับบัญชานั้นมิได้ลงโทษเกินอำนาจที่จะกระทำได้ตามที่บัญญัติไว้ในหมวด 2

มาตรา 25 เมื่อผู้ใดร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาตามระเบียบดังกล่าวแล้ว และเวลาว่างพ้นไปเจ็ดวันยังมีได้รับคำชี้แจงประการใด ทั้งความเดือดร้อนก็ยังไม่ปลดเปลื้องไป ให้ร้องทุกข์ใหม่ต่อผู้บังคับบัญชาชั้นสูงถัดขึ้นไปเป็นลำดับอีก และในการร้องทุกข์ครั้งนี้ให้ชี้แจงด้วยว่า ได้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาชั้นใดมาแล้วแต่เมื่อใด

มาตรา 26 ให้ผู้บังคับบัญชาที่ได้รับคำร้องทุกข์รับไต่สวน และแก้ไขความเดือดร้อน หรือชี้แจงให้ผู้ร้องทุกข์เข้าใจ โดยด่วนจะเพิกเฉยเสียไม่ได้ ผู้ใดเพิกเฉยให้ถือว่ากระทำผิดวินัยของอาสารักษาดินแดน

มาตรา 27 เมื่อผู้บังคับบัญชาที่ได้รับคำร้องทุกข์ได้ชี้แจงแก่ผู้ร้องทุกข์แล้ว หากผู้ร้องทุกข์ยังไม่หมดสงสัย ก็ให้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปได้ ในการร้องทุกข์ครั้งนี้ให้ชี้แจงด้วยว่า ได้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาชั้นใด และได้รับคำชี้แจงอย่างไร

มาตรา 28 ในกรณีปรากฏว่าข้อความที่ร้องทุกข์เป็นความเท็จหรือการร้องทุกข์กระทำไปโดยฝ่าฝืนบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าผู้ร้องทุกข์กระทำผิดวินัยของอาสารักษาดินแดน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

ตารางชั้นผู้สังเกตและผู้รับทักษะ

ตำแหน่ง	เป็นผู้สังเกต เป็นผู้รับทักษะ	
	ชั้น	ชั้น
ผู้บัญชาการ	1	-
รองผู้บัญชาการ	2	-
ผู้ช่วยผู้บัญชาการ	3	-
ผู้บังคับการจังหวัด	4	ก
รองผู้บังคับการจังหวัด	5	ข
ผู้บังคับกองร้อย	6	ค
รองผู้บังคับกองร้อย	7	ง
ผู้บังคับหมวด	8	จ
จำกองร้อย	-	ฉ
ผู้บังคับหมู่	-	ช
สมาชิกประเภทประจำกอง	-	ซ

ตารางเกณฑ์เทียบชั้นเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร ผู้มีอำนาจลงโทษตามมาตรา 14

ตำแหน่ง	เกณฑ์เทียบ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม	ผู้บัญชาการ
แม่ทัพ	รองผู้บัญชาการ
ผู้บัญชาการกองพล	
ผู้บังคับการกองเรือ	
ผู้บัญชาการกองพลบิน	ผู้ช่วยผู้บัญชาการ
ผู้บังคับการกรม	ผู้บังคับการจังหวัด
ผู้บังคับหมวดเรือ	
ผู้บังคับกองพัน	
ผู้บังคับการเรือชั้น 1	
ผู้บังคับฝูงบิน	
หรือผู้บังคับการเรือชั้น 2	รองผู้บังคับการจังหวัด
ต้นเรือชั้น 1	
ผู้บังคับหมวดบินชั้น 1	
ผู้บังคับกองร้อย	
ผู้บังคับการเรือชั้น 3	
ต้นเรือชั้น 2	
ผู้บังคับหมวดบินชั้น 2	ผู้บังคับกองร้อย
ผู้บังคับหมวด	
ต้นเรือชั้น 3	
ผู้บังคับหมวดบินชั้น 3	รองผู้บังคับกองร้อย

ตารางกำหนดทัณฑ์

ผู้ลงทัณฑ์	ทัณฑ์กรรม	กัณฑ์บริเวณ
ผู้รับทัณฑ์	ผู้รับทัณฑ์	
--- --- --- --- --- --- --- --- --- ---		
ชั้น ชั้น ชั้น ชั้น ชั้น ชั้น ชั้น ชั้น ชั้น ชั้น ชั้น ชั้น		
ณ ช ช ก ข ค ง จ ฉ ช ช		
--- --- --- --- --- --- --- --- --- ---		
วัน วัน วัน วัน วัน วัน วัน วัน วัน วัน วัน		
ชั้น 1	3 3 3 20 30 45 60 60 90 90 120	
ชั้น 2	3 3 3 15 20 30 45 45 60 60 90	
ชั้น 3	3 3 3 7 10 15 20 20 45 45 60	
ชั้น 4	3 3 3 - - 3 7 7 15 15 20	
ชั้น 5	3 3 3 - - - 5 5 10 10 15	
ชั้น 6	2 2 2 - - - 3 3 7 7 10	
ชั้น 7	- 2 2 - - - - 3 3 7	
ชั้น 8	- 1 1 - - - - - 2 5	

หมายเหตุ

1. กำหนดทัณฑ์ในตารางนี้ คือกำหนดที่สูงสุด ผู้ลงทัณฑ์จะสั่งเกินกำหนดนี้ไม่ได้แต่ต่ำกว่าได้
2. ทัณฑ์กรรมที่กำหนดไว้เป็นวัน ๆ หมายความว่า ทำทัณฑ์กรรมทุก ๆ วันจนกว่าจะครบกำหนด ในวันหนึ่งนั้นผู้ที่สั่งลงทัณฑ์จะกำหนดทัณฑ์กรรมได้ไม่เกินวันละ 6 ชั่วโมง แต่ถ้าให้อยู่เวรยามในวันหนึ่งต้องไม่เกินกำหนดระยะเวลาอยู่เวรยามตามปกติ ผู้ใดจะสั่งลงทัณฑ์กรรมให้กำหนดโดยชัดเจนว่า ทัณฑ์กรรมกี่วัน วันละกี่ชั่วโมง

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติกองอาสารักษาดินแดน พ.ศ. 2497 กำหนดว่า วินัยและการลงโทษผู้กระทำความผิดวินัยของเจ้าหน้าที่และสมาชิกกองอาสารักษาดินแดนให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยของอาสารักษาดินแดน จึงได้ตราพระราชบัญญัติวินัยของอาสารักษาดินแดนขึ้น